

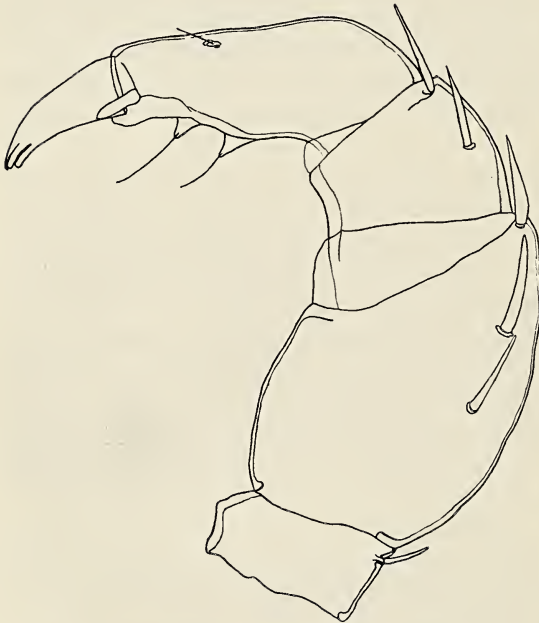
Nederlandse Hydrachnellae XL

door

A. J. BESSELING

In 1936, pag. 282, werd door schrijver dezes melding gemaakt van een nymfe van *Piona ambigua* (Piers. 1894) die kon worden opgekweekt en een ♀ leverde. Aan de hand van dit resultaat konden van ♂ en ♀ van deze soort enkele bijzonderheden worden gegeven. De aanleiding dit onderwerp hernieuwd in studie te nemen is het volgende.

K. VIETS vermeldt in zijn Katalogus (1956) op pag. 432 de soort *Piona* (*Piona*) *ambigua* (Piers. 1894). In de lijst hiervan volgt o.a. het citaat: *Piona* (s.str.) *ambigua* (syn. = *nodata inflata*) Bess. 1936 (282) fig. 1, ♂, ♀, ny. Tegen deze synoniemstelling kan m.i. geen enkel bezwaar bestaan. In dezelfde Katalogus vinden we verder op pag. 451 de subsp.: *Piona* (*Piona*) *nodata inflata* Sokolow 1927. Onder de synoniemen hiervan komt o.a. voor: *Piona* (s.str.) *ambigua* (= syn. *nodata inflata*) Bess. 1936 (283) fig. 1, ♀.

Piona ambigua Bess. 1936 ♀ palp.

Tegen dit laatste moeten een tweetal bedenkingen worden ingebracht. Eerstens is het niet duidelijk hoe de besproken soort i.c. *P. ambigua* fig. 1, ♀, met twee andere eenheden, te weten *P. ambigua* en *P. nodata inflata*, die VIETS blijkbaar wil aanhouden, tegelijk synoniem kan zijn. Ten tweede was er in 1936 sprake van een nymfe, welke na het teleiofaan stadium een ♀ opleverde. Het behoeft m.i. geen toelichting, dat deze nymfe met dit ♀ te allen tijde onverbrekkelijk tot dezelfde systematische eenheid behoren. De scheiding, die VIETS maakt, door in het laatste citaat alleen het ♀ te vermelden, is derhalve niet bestaanbaar.

Er heerst op het gebied van deze en andere *Piona*-soorten

met 2 of 3 nappen bij de nymfe nog veel onzekerheid en verwarring, ook in de Katalogus van VIETS. Het gaat hierbij om de vormen dragende de namen *P. nodata*, *ambigua*, *annulata*, *laminata*, *nodatoïdes*, *nodata inflata*.

Ter toelichting van mijn *P. ambigua* uit 1936 wordt hierbij nog de palp van dit ♀ gegeven, waarvan in 1936 de napplaten werden afgebeeld. Gezien de variabiliteit, die de palp van verschillende *Piona*-soorten vertoont, is het niet te verwonderen, dat P II ventraal bij *P. ambigua* ook recht kan zijn.

Ter verzekering van de definitieve oplossing van de onderwerpelijke problemen wordt begonnen met een kort overzicht van de literatuur.

VIETS 1919, pag. 14, maakt melding van kweekproeven, die hij echter niet zelf ondernomen heeft. Hij kreeg alleen de eindresultaten te beoordelen, met als conclusie *P. ambigua* = *P. nodata*. Met LUNDBLAD 1920 en 1930 is schrijver van mening, dat een nader bewijs in deze nodig is. Vergissingen zijn altijd mogelijk, zowel bij het sorteren van de nymfen, als bij de determinatie van ♂ en ♀.

LUNDBLAD 1920, pag. 188, voetnoot 1, twijfelt aan VIETS' conclusie, maar weet overigens geen oplossing te geven.

SOKOLOW 1926, pag. 171, beschrijft *Piona nodatoïdes* sp. n. Palpen en napplaten, n = 9—12 (13), zijn identiek met die van *P. ambigua*.

SOKOLOW 1927, pag. 67, beschrijft *Piona nodata inflata* n. f. De napplaten zijn van *P. ambigua*, n = 9—13. De nymfe heeft 3 nappen, evenals die van *P. ambigua*.

LUNDBLAD 1930, pag. 49. Beschreven wordt *P. fuscata* (Herm.). 3P6 bij het ♂, de palpen, de 3 nappen bij het nymfe komen alle overeen met *P. ambigua*. Op pag. 6 wordt gemeld, dat 1 ♂ en 78 nymfen samen werden gevangen met *P. conglobata*, maar deze laatste soort heeft heel andere nymfen, met twee nappen. Alle twijfel en vragen van LUNDBLAD zijn volledig te verklaren als men weet, dat hier *P. ambigua* beschreven werd.

CRONHOLM 1946, pag. 15. Beschreven wordt *Piona nodatoïdes* Sok. De palpen van het ♀ en de 3 nappen bij de nymfe komen volledig overeen met *P. ambigua*.

SZALAY 1954, pag. 210. Beschreven wordt het ♀ van *P. ambigua*. Fig. 6b geeft de napplaten, n = 9—12. SZALAY zet *P. nodatoïdes* = *P. ambigua* en noemt voorts *P. laminata* een variëteit van *P. ambigua* met n = 12—20.

LUNDBLAD 1956, pag. 251, noemt weer *P. nodatoïdes* een variëteit van *P. nodata* en beeldt de palp af, die gelijk aan die van *P. ambigua* is.

Resumerend kan gezegd worden: met *P. ambigua* (Piers. 1894) zijn synoniem: *P. nodatoïdes* Sokol. 1926, *P. nodata inflata* Sokol. 1927 en *P. fuscata* Lundbl. 1930.

Met SZALAY (1954) kan gezegd worden, dat *P. laminata* moet gelden als variëteit van *P. ambigua*. Het ♀ bezit bredere napplaten dan *ambigua*, met 12—20 nappen, tegen *ambigua* 5—11 (inlands). *P. ambigua laminata* werd tot heden in ons land nog niet aangetroffen.

THOR beschreef in 1901 (pag. 369) zijn soort *P. annulata* n. sp. Bij de beschrijving van de napplaten op pag. 370 lezen we: „Die Napfplatten (Pl. XVI, Fig. 13) sind sehr schmal (1) und schwach und zum Teil abgebrochen (2), weshalb einzelne Geschlechtsnäpfe bisweilen (3) frei in der Haut liegen. Hinter dem vorderen Chitinbogen, auf den Seiten der Genitalspalte, findet man auf einem kleinen, getrennten Chitinplättchen 2—3 kleine haartragende Poren”. Hieruit, ad (1), (2) en (3), volgt duidelijk, dat deze napplaten er anders uitzien dan die van *nodata*, *ambigua* en *ambigua laminata* en bovendien asymmetrisch gevormd kunnen zijn.

SOKOLOW (1928, pag. 481) beschreef *P. annulata* nog eens onder de naam *P. nodata lacerata* n. var. De nadruk wordt gelegd op de asymmetrische ontwikkeling van de napplaten. Ook elders (SOKOLOW 1932, pag. 489, LUNDBLAD 1936, pag. 30) wordt hiervan melding gemaakt.

De reden waarom in de literatuur vast gehouden wordt aan de naam *lacerata* van 1928 in plaats van *annulata* van 1901, moet gelegen zijn in het feit, dat THOR aan het einde van de beschrijving van 1901, pag. 371, mededeelt dat *P. annulata*-nymfe 3 nappen zou bezitten, terwijl *P. nodata*-nymfe er 2 heeft. THOR voert voor deze bewering geen enkel bewijs aan; zij was het begin van de verwarring, waarop door VIETS (1919, pag. 14) is voortgebouwd. Schrijver dezes kan onmogelijk aannemen, dat *P. annulata*-ny 3 nappen zou hebben. *P. annulata* wordt in ons land (haast) altijd aangetroffen in gezelschap van *P. nodata*.

Resumerende kennen we dus de soort *P. nodata*, waarvan de nymfe 2 nappen bezit, met haar variëteit *P. nodata annulata*, met welke laatste synoniem is *P. nodata lacerata* Sokol. 1928.

Behalve *P. nodata* komen er in ons land nog andere soorten voor met normaal sikkelvormige nappaten, waarbij deze een enkele maal verbrokkeld zijn als bij *P. nodata annulata*. Deze soorten zijn: *P. pusilla* (Neum. 1875) (= *P. rotunda* Kram. 1879), *P. ambigua* (Piers. 1894), *P. obturbans* (Piers. 1896). Tot naamgeving is het in deze uitzonderingsgevallen niet gekomen.

VIETS (1926) heeft de vormen van de nappaten bij het ♀ benut tot het opstellen van de subgenera in het genus *Piona*. De consequentie van deze indeling is deze, dat *P. nodata* behoort tot één subgenus en *P. nodata annulata* met de afwijkingen van de zoëven genoemde drie soorten, tot een ander. Erg natuurlijk schijnt dit niet. Natuurlijker zou het daarom zijn de *Piona*-soorten te verdelen naar de geslachtskenmerken van het ♂, zoals dit geschiedt in de naast-verwante genera *Tiphys* en *Pionacercus* en veelal ook in andere genera der Hydrachnellae.

Daarom wordt voorgesteld de subgenera van VIETS in te trekken en daarvoor in de plaats te stellen de vier volgende:

1. Vesiculum seminalis diep. 3P6 met 1 korte en 1 lange klauw. *Piona* s.str. Subgenotype *P. coccinea* (Koch 1836).
2. Vesiculum seminalis diep. 3P6 met 2 korte klauwen. *Carneopiona* n. sg. Subgenotype *P. carnea* (Koch 1836).
3. Vesiculum seminalis vlak. 3P6 met 1 korte en 1 lange klauw. *Pusillopiona* n. sg. Subgenotype *P. pusilla* (Neum. 1875).
4. Vesiculum seminalis vlak. 3P6 met 2 korte klauwen. *Conglopiona* n. sg. Subgenotype *P. conglobata* (Koch 1836).

Zusammenfassung

Besprochen wurden die *Piona* Arten *P. ambigua* (Piers. 1894) (syn. *P. nodatoïdes* Sokol. 1926, *nodata inflata* Sokol. 1927, *fuscata* Lundbl. 1930), Nympe mit drei Näpfen jederseits, und *P. nodata* (O.F.M. 1776) nebst ihrer Varietät *P. nodata annulata* (Thor 1901), (syn. *P. nodata lacerata* Sokol. 1928).

Vorgeschlagen wird die Subgenera *Dispersipiona* Viets 1926 und *Tetrapiona* Viets 1926 einzuziehen und anstatt dieser die vier folgenden Subgenera anzunehmen.

1. Samentasche tief, mit deutlichem Chitinrande. 3B6 eine Kralle kurz, eine Kralle verlängert. *Piona* s.str. Subgenotypus *P. coccinea* (Koch 1836).
2. Samentasche tief, mit deutlichem Chitinrande. 3B6 beide Krallen kurz. *Carneopiona* n. sg. Subgenotypus *P. carnea* (Koch 1836).

3. Samentasche flach, Rand undeutlich. 3B6 eine Krallen kurz, eine Krallen verlängert. *Pusillopiona* n. sg. Subgenotypus *P. pusilla* (Neum. 1875).
 4. Samentasche flach, Rand undeutlich. 3B6 beide Krallen kurz. *Conglopiona* n. sg. Subgenotypus *P. conglobata* (Koch 1836).

Literatuur

- BESSELING, A. J., 1936, Nederlandsche Hydrachnidae, Genus *Piona*, *Ent. Ber.* 9.
 CRONHOLM, M., 1946, Ueber die Hydracarinen der Aneboda-Seen, *Medd. fr. Lunds Univ. Limn. Institution* Nr. 6.
 LUNDBLAD, O., 1920, Süßwasseracarinen aus Dänemark, *D. Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Skr., Naturw. og Math. Afd.* 8 R. 6 (2).
 ———, 1930, Die Hydracarinen der Insel Bornholm, *Det. Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Biol. Medd.* 8 (7).
 ———, 1936, Schwedisch-Chinesische wissenschaftliche Expedition nach den nord-westlichen Provinzen Chinas, *Ark. f. Zool.* 29 A, (9).
 ———, 1956, Zur Kenntnis Süd- und Mitteleuropäischer Hydrachnellen, *Ark. f. Zool.* Serie 2, 10 (1).
 SOKOLOV, I., 1926, Neue Hydracarinen aus Russisch-Karelien. *Rev. Russe d'Entom.* 20.
 ———, 1927, Beitrag zur Kenntnis der Hydracarinenfauna von Kaukasus. *Trav. Stat. Biol. du Caucase du Nord.* De Gorsky Inst. Agron. V.II. Fas. 1.
 ———, 1928, Zur Kenntnis der Hydracarinenfauna von Buchara. *Zool. Jabrb.* 54 (5—6).
 ———, 1932, Résultats scientifiques de l'expédition de l'Ac. des Sc. de l'URSS à la Yakoutie. *Trav. Inst. Zool. Ac. des Sc. de l'URSS.* 1.
 SZALAY, L., 1954, Wassermilben (Hydrachnellae) aus der Umgebung von Batorliget. *Ann. Hist. Nat. Musei Nat. Hung. (ser. nov.)* 5.
 THOR, S., 1901, Hydrachnologische Notizen IV—VIII. *Nyt Mag. f. Naturw.* 38 (4).
 VIETS, K., 1919, Hydracarinologische Beiträge IX—X. *Abb. Naturw. Ver. Bremen* 29 (1).
 ———, 1926, Versuch eines Systems der Hydracarinen. *Zool. Anz.* 69 (7—8).
 ———, 1956, Die Milben des Süßwassers und des Meeres. 2. u. 3. Teil, Katalog und Nomenklator.

Utrecht, Pr. Rooseveltweg 102 B.

A misdetermined species of *Cyclopternacris* Ramme
 (Orthoptera, Acrididae)

by

B. P. UVAROV

Anti-Locust Research Centre, London

Cyclopternacris cincticollis (Walker, 1870)

1870. *Caloptenus cincticollis*, Walker, *Cat. Derm. Salt. Brit. Mus.*, 4: 689
 (*partim*!).
 1910. *Euryphymus cincticollis*, Kirby, *Syn. Cat. Orth.*, 3: 34 (*partim*!)
 1929. *Calliptamus (Caloptenus) cincticollis*, Innes, *Mem. Soc. Roy. Ent. Egypt*,
 3: 156.

This species has been described by WALKER from "Mount Sinai" on the basis of, at least, three specimens, since two colour varieties were mentioned, in addition to the "typical form", but all the types, which have been in Mr. LORD's collection, presented by him to the School of Medicine in Cairo, were lost (see